

Mál nr. 181/2021**M og
V vegna sjúklingatryggingar X.****Gildissvið reglunnar um vinnuveitendaábyrgð vegna tjóns við lyfjagjöf.****Gögn.**

1. Málskot, dags. 23. apríl 2021, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 28. maí 2021, ásamt fylgiskjölum.
3. Athugasemdir lögmanns M með tölvupósti dags. 4. júní 2021.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M var til meðferðar hjá læknastofunni X vegna gigtarsjúkdóms og þar hjá tilteknum sérfræðingi, hér eftir nefndur læknirinn Y. Í febrúar 2019 leiddu rannsóknir í ljós að M bjó við járnskort var því ákveðið að gefa henni járn í æð. Í málskoti er atvikum þannig lýst að nál hafi hafi verið sett í handarbak M til lyfjagjafar af hálfu hjúkrunarfræðings, en skömmu eftir að lyfjagjöfin hófst hafi handleggur M bólgað upp og blánað. Einnig kemur fram í þessari lýsingu að hjúkrunarfræðingurinn hafi verið annars huga í síma á meðan á þessu stóð og hafi ekki brugðist við fyrr en eftir að handleggur hafi verið orðinn bólgin og blár. M lýsir verkjum og litabreytingum á handlegg eftir þetta. Í greinargerð læknis hjá X dags. 19. janúar 2021 kemur fram að hinn 14. febrúar 2019 hafi M verið skráð í lyfjagjöf af hjúkrunarfræðingi og 7. október 2019 hafi M komið til læknisins Y til skoðunar vegna meintra mistaka við lyfjagjöf. Við þá skoðun kom fram að læknirinn sá húðbreytingar á um 2/3 hlutum framhandles. Í sömu greinargerð læknis X dags. 19. janúar 2021 kemur skýrt fram f.h. X að óumdeilt teljist að M eigi rétt á bótum vegna líkamstjóns sem tengja megi við lyfjameðferð 14. febrúar 2019, en að læknirinn Y beri „...fulla ábyrgð á meðferð viðkomandi hjúkrunarfræðings líkt og hann sjálfur hafi veitt meðferðina beint.“

M telur að hún eigi rétt til bóta úr sjúklingatryggingu X hjá V og vísar til þess að það virðist óumdeilt að hjúkrunarfræðingur X hafi framkvæmt þá lyfjagjöf sem fór úrskotið og að verði að ætla að það felist í starfsskyldum hjúkrunarfræðinga X að sinna þeim sjúklingum sem þangað leita. M vísar til þess að vátryggingarskylda hvíli á X skv. 10. gr. laga um sjúklingatryggingu nr. 111/2000 og beri X ábyrgð á störfum launþega sinna. M bendir á að við veitingu heilbrigðisþjónustu sé ekki sambærileg við lán á starfsmönnum á byggingarstað og ósannað sé að það fyrirkomulag hafi verið við lýði milli X og Y að boðvald væri eingöngu hjá Y. Einnig vísar M til þess að á heimasíðu X komi fram að Y sé einn af eigendum læknastofunnar og tengist henni því ekki eingöngu á þann hátt að hann leigi þar aðstöðu. M bendir á að markmið og tilgangur laga nr. 111/2000 um sjúklingatryggingu og hagsmuna tjónþola við mat á því hver beri vinnuveitendaábyrgð á háttsemi tjónvalds. X megi gera ráð fyrir því að hjúkrunarfræðingar sem starfi hjá þeim sinni sjúklingum og aðstoði sérfræðinga og þess vegna hafi X sínar eigin vátryggingar.

V hefur hafnað bótaskyldu úr sjúklingatryggingu X og vísar til þess að um sé að ræða starfstöð sjálfstætt starfandi sérfræðinga sem sjálfir hafi í gildi vátryggingar vegna vinnu sinnar. Læknirinn Y hafi sjúklingatryggingu hjá öðru vátryggingafélagi og hafi M verið í meðferð hjá honum þegar tjón varð. Mat V er að hjúkrunarfræðingur hafi farið út fyrir starfsskyldur sínar þegar lyfjagjöf átti sér stað og meginreglan sé sú að þegar um sé að ræða lán á starfsmönnum þá beri lántakinn ábyrgð á tjóni háttsemi þess starfsmanns sem hann fékk til að láni, eða til að vinna að framgangi hagsmuna lántakanda. V vísar til 16. kapitula Þjófabálks Jónsbókar sem og Hrd. 549/2011.

Álit.

Í málinu er óumdeilt að M fór til lyfjagjafar á læknastofu X hinn 14. febrúar 2019 þar sem hjúkrunarfræðingur kom fyrir nál í handarbaki M, en við inndælingu lyfs bólgaði handleggur M sem og blánaði og hefur hún haft verki og litabreytingar á handlegg síðan.

Í greinargerð læknis f.h. X kemur fram að það sé hans mat að réttur sjúklings til greiðslu bóta skv. lögum um sjúklingatryggingu nr. 111/2000 sé fyrir hendi og telst af lýsingum af tjónsatvikum því ekki varhugavert að leggja til grundvallar að tjón M megi að öllum líkindum rekja til þess að meðferð hjúkrunarfræðings hjá X hafi ekki verið hagað eins best var á kosið, sbr. 1. tl. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu. Í 9. gr. sömu laga kemur fram að allir sem veita heilbrigðisþjónustu, innan stofnana sem utan beri bótaábyrgð skv. lögnum og skv. c.lið sömu greinar eru þar nefndar heilbrigðisstofnanir, án tillits til þess hver beri ábyrgð á rekstri. Í 10. gr. laganna er síðan kveðið á um vátryggingarskyldu bótaskyldra aðila skv. 9. gr.

Í þessu máli liggur fyrir að X keypti sjúklingatryggingu vegna starfsemi sinnar hjá V og var hún í gildi hinn 14. febrúar 2019. Í vátryggingarskírteini vegna þeirrar vátryggingar er starfsemi X skilgreind sem „læknastofur“ og nánari skilgreining felur í sér að nefndir eru 2 hjúkrunarfræðingar og einn læknafræðingur.

Verður því að gera ráð fyrir því að X hafi að einhverju leyti keypt váttryggingavernd vegna heilbrigðisstarfsmanna sem sinna störfum hjúkrunarfræðinga hjá X, en ekki virðist vera gert ráð fyrir því að lækna séu váttryggðir í sjúklingatryggingu X. Í gögnum málsins er einnig að finna leigusamning Y við X vegna leigu á læknastofu í húsnæði X, af orðalagi hans verður ekki annað ráðið að þar sé fyrst og fremst um að ræða samningum um leigu húsnæðis og aðgang að sameiginlegri aðstöðu á vegum X. Ekki er þar fjallað um þjónustu hjúkrunarfræðinga X við Y. Ekki liggur heldur fyrir greinargerð vegna málsins af hálfu læknisins Y eða þess hjúkrunarfræðings sem kom að meðferð M. Ekki telst því fyllilega upplýst um það fyrirkomulag sem tíðkaðist milli X og þeirra sérfræðilækna sem leigja aðstöðu hjá X og hvort hjúkrunarfræðingar starfi undir boðvaldi hvers og eins læknis undir boðvaldi X.

Þegar litið er til eðlis þeirrar þjónustu sem M hlaut á læknastofu X verður hallinn af sönnunarskorti um fyrirkomulag vinnu lækna og hjúkrunarfræðinga hjá X ekki lagður á M, sem sótti þjónustu hjá X og var sú þjónusta veitt af einum af hjúkrunarfræðingum X. Frekari sönnunargögn geta leitt í ljós að læknirinn Y hafi í umrætt sinn haft ótvírætt boðvald vegna starfa hjúkrunarfræðingsins, en þau liggja hins vegar ekki fyrir í þessu máli. Í ljósi þess að læknirinn Y kom ekki með beinum hætti að framkvæmd sjálfrar lyfjagjafarinnar og slíkt er almennt innan starfsskyldna hjúkrunarfræðinga, verður að ætla að hjúkrunarfræðingurinn hafi starfað undir boðvaldi X í greint sinn þegar kom að þjónustu við M. Verður því fallist á að X beri ábyrgð skv. lögum um sjúklingatryggingu á líkamstjóni M og hún eigi rétt á bótum úr sjúklingatryggingu hjá V.

Niðurstaða.

M, á rétt á bótum úr sjúklingatryggingu X hjá V.

Reykjavík, 24. júní 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.